

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 6 ft — kr.
Fél évre 3 ft — kr.
Havonta 1 ft 50 kr

Egyenlő száma ára 4 kr.

Hétfői száma 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délbén, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felölös szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Kaszincevulca.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kaszincevulca, Vojnich palotában.
Telefon szám 42.

Nyitlatter soronkint 20 krajczár.

Politikai merényletek.

A Lombroso-elmélet napról-napra mindinkább érvényesül. Mintha csak erre az évszázadra alkalmazta volna a nagy tudós doktrínáit.

A bűn befészkelte magát az emberekbe és öntudatlanul követnek el bűncselekményeket.

Ilyen öntudatlan eszközöknek kell tekintenünk a politikai merénylőket. A bűnösök ezen fajta bizonyos ideális fellegéből indul ki és a rajongás vakságával követi el bűncselekményeit egyeseken, társadalmon, néposztályokon.

Nagy emlékezetű királynénk is egy ilyen örült agyu ember áldozata lett. Éppen ez a tragikus eset győzhet meg bennünket, hogy az ily fajta gaztettek elkövetői a legrettenetesebb elhatározású emberekből állanak, kiknek semmi sem imponál, sem a büntetéstől való félelem, sem a bűn elkövetésének súlyos háttéré.

A bűnt magáért a bűnért követik el. Lelki szemek elvakulnak, nem látnak

törvényt és bűnhődést maguk előtt, szívük nem ismer más érzelmet, mint a haragot és boszút.

Ujabban és ujabban folyton és szakadatlanul történnek merényletek. A caesarismus idejében a zsarnokság reaktiójának tekintették ezeket az eseteket, de ime itt van a legutóbbi, a francia köztársaság elnöke ellen intézett merénylet esete. Mikor tehát már maga a respublikai államforma sem elegendő arra, hogy megóvja az embereket az ilyen örült politikai excessusoktól, akkor világosan láthatjuk, hogy ezek a merénylők nem válogatósak, nekik mindegy, hogy császár avagy király, köztársasági elnök vagy más államfő van az állam élén, ők csak ellenséget látnak mindig az elsőben és saját életük kockázata árán keze emelnek ellenük.

A kis Szerbia, a hol a civilizáció még nagyon hátra van, szintén felnevelte már azokat az elégtelenekeket, a kik gyilokkal mennek neki a hatalom

kezelőinek. Ez a merényleti mania tehát nem a kormányformák hibáin nevelkedik, hanem kinövés a mai beteges szocialisztikus áramlatnak. Minden hatalmas ember bűnös ezen merénylők szemében, az uralkodó már születésénél fogva bűnös, a vagyonos ember pedig oka minden szegénységnek és szűkölködésnek.

Hiába változtatnák meg tehát az az uralkodási formákat, ha a bűnre született emberek változtatni nem lehet. A bűn agyukban él és velük együtt született.

Minthogy öntudatlanul él bennük a bűnre való hajlam és csak a véletlen határozza meg azt, hogy melyik válik közülök merénylővé.

Minden irtó háboru ellenük csak muló értékű ténykedés.

A szociális bajok gyógyítása képezheti tehát az egyedül övszert, amelylyel gyógyítani lehetne ezeket a beteg eszű egyedeket.

És mert ennek a gyógyítása a leg-

A kalászkos meséje.

Emlékezés 1899. július 4-ére.

— A „Bácskai Hirlap” eredeti tárcája. —
Írta: Quasimodo.

I.

A nap meleg sugarai a sűrű tamarin bokrokon nem tudtak áthatolni. Csak mikor a könnyű szél félrehajtotta a lilavirágos gyenge ágat: osont be egy-egy aranyzál a lombártorba, hogy esőket lopjon a lányka rózsás arcáról, ki munkájára hajolva, apró csillagokat szőtt színes selyem fonalakkból. Megvillant ilyenkor a nő a lányka kezében: elárulva a csóktolvajt.

Én meg néztem a szopora munkát, a színes csillagokat és ha odatévedt tekintetem a leány arcára: félbe szakadt a csak most megkezdett történet.

— Mondja tovább — szölt és abba hagyta a munkát. Őlébe tette a szövetet és várta a történet folytatását.

— Gyalog jöttem be a faluba. Korán volt még. A tiszta égbolton kelet felől alig néhány perc előtt még a hajnal halványuló pírja derengett. Harmatban furdóttek a nap sugarai, a sárga kalászkokról ezer, meg ezer apró csepp hullott a száraz földre, mikor végig sabant rajtkot a hajnali szél.

Lassu léptekben indultam be a faluba. Még hallottam a tovarohanó vonat tompa dübör-

gését, de nemsokára elhangzott ez is és a fakadó hajnal csak a madarak hangos csiripelése zavarta meg.

Még néhány nap és a kalászkokban teljesen megéri a mag, belevágják sarlójukat az aratók a szalmába, a hajnal nem lesz ily csendes, a madarak csicsérgésébe a munkások vig éneke, édes bus dalok danája vegyül.

Nem voltam fáradt, leültem mégis a kalászkos tövébe és hallgatóztam.

Susogott a száraz kalász — hosszan, szünet nélkül.

Hallgattam sutlogását és nem értém szavát. Ott suhant fel mellettem egy fűj. Azt hívém, én ijesztettem meg. Hátra tekinttem:

egy barna nyúl bámult reám, de mikor észrevette, hogy én meg őt nézem, hirtelen beugrott a sűrű gabonába.

Ismét csend lett egy pillanatra. Hallgattam újra a kalászkos meséjét: mesélt a sárga kalász, lehajlott hozzám és én még se értém szavát.

Szomoruan keltem fel és újra neki indultam a falunak.

Siettettem lépteimet. A karsu torony arany gombját, keresztjét láttam már, közel voltam a faluhoz.

Munkás nép sietett el mellettem, megemelte kalapját, dicsérte hangos szóval az Urat.

Bent a faluban a templom előtt a kofák

rakosgatták ki kosaraikból a zöldségeket, kis asztalkákra korai barackot, almát, apró körteket; a szállásokról sűrű csapatokban jöttek a kocsik, megrakodva gabonával. (Akkor éppen jó ára volt az ó-buzának.)

Lassan-lassan ébredezett már az egész falu. Kinyitlak a zsálok, a kellemes reggeli levegő bekívánczolt a szobákba, kíváncsi lányfejek jelentek meg az ablakok mögött.

Egyhanguvá, unalmassá lettek az órák. Lassan multak. Dolgomat hamar elvégeztem. A nap erősen tűzött. A függönyöket újra leeresztettek, alig láttam néhány embert az utcákon.

Fáradtan mentem a nagyvendéglőbe. Megéheztem. Az egyszerű ebéd nem ízlett. Magam ültem a hosszú asztalnál a vörös teríték előtt.

Egy szolgáló legény törülgette a tányérokat. — Hol tanulta a pinczér mesterséget barátom? kérdeztem tőle és ő vigyorogva válaszolt:

— Nem mesterségem ez nekem. A gazdám borért ment Tuladunára. Vendég meg ilyenkor nem igen akad, hát elvégezem, mondok magam is annak az urnak, aki ide vetődik.

— Kanász volt eddig ugy-e?

— Nem a' béres vagyok én má. Hogy beszédbe állt velem, megkínáltam a borommal. Izlett a legénynek.

nagyobb politikai feladatok egyike, melynek kulcsát eddigelé még fel nem találták, de valószínű még századok múltán sem fognak feltalálni, előrelátható, hogy egyhamar nem találnak módot a merénylők elleni védekezésre.

Különfélék.

— **Kinevezés és helyettesítés.** A főispán a helybeli közkorházba Dr. Váli Dezső segédorvos lemondása folytán Dr. Friesz József nákfalvai (Torontálmegye) orvost nevezte ki, Dr. Kuthi Béla segédorvos helyetteseül pedig dr. Löw Józsefet nevezte ki. Dr. Löw József a helyettes segéd orvosi állást nem fogadta el.

— **Népünnepély.** Az önkéntes tűzoltók és mentők javára Palicson rendezendő népünnepélyre nagyban folynak az előkészületek. A programot most állítja össze a rendezőség és különös gondot fordít a szórakoztató mulatságokra. A közönség körében is nagy az érdeklődés a népünnepély iránt.

— **Tárgyalás zárt ajtónál — vagy a haragos kecske.** Egy fővárosi szabó cég beperelt egy helybeli fiatal fiskálist mert két elpuffolt ruhaöltözetet nem vett át, illetve rendelkezésére bocsátotta azokat. Tegnap d. e. folyt a tárgyalás a szabadkai járásbírósnál — ahol a legdiskrétebb tárgyalást kellett tartani a szakértői szemle miatt. — Kétszer is kellett a fiskálisnak toalettet váltani és ez alkalommal csak két bizalmi férfi és a peres felek voltak jelen. Kinos incidens támadt a szabó és a közönség között. A jelen voltak egyike mekegni kezdett, mire a szabó oly indulatba jött hogy majdnem botrányt csinált. Csak az eljáró aljásbíró erélyességének köszönhető, hogy a haragos kecske fel nem dőlt néhány jelenlevőt.

— **Letartóztatott aljásbíró.** Schmidt István dr. a zentai járásbíró vizsgálobírójának letartóztatásáról legutóbbi számunkban

— Hát a kalászkok mit mesélnek? kérdém hirtelen.

Rán bámult ijedt pofával. Nem értette a kérdést.

— Hogy a kalászkok mesélnek-e? Aratjuk nemsokára.

Megtöltöm újra poharát és kérdem meg újra.

— Nem hallottad még a kalászkokat, mikor mesélnek?

A jó fiu azt hitte tán, hogy napszurást kaptam, olyan ijedten nézett rám. Majd kiitta a megtöltött poharat, megtörülte inge ujjával a száját és kiment a konyhába.

Én meg neki dőltem az asztalnak, karomra hajtám fejem és elaludtam. . . .

— És mikor felkelt?

— Elmondom majd máskor. Elmondom azt is akkor, hogy mit meséltek a kalászkok.

— Meséltek igazán?

Szép mesét mondtak. gyönyörűt, de nem értettem meg őket akkor — nem értettem meg meséjüket, csak most!

...A selyemből szőtt csillagok lehulltak a piruló lányka öléből a zöld pázsitra, felemeltem őket: illatos selymes haj érintette arcomat. . . .

hoztunk részletes tudósítást. Ujabbán a következőket írják lapunknak: Schmidt István dr. szegedi születésű fiu. Atyja a szegedi kir. törvényszék ügyésze volt sok éven át s csak néhány év előtt helyezték át innen Szegszárdra. Schmidt István dr. Szegeden végezte, iskoláit s itt kezdte meg pályáját is, mint a kir. tábla tanácsjegyzője, s innen neveztek ki Zentára aljásbírósnak. Kinevezése után nem sokára oltárhoz vezette itt Szegeden egy magasabb rangú szegedi állami tisztviselő szép leányát. Házassalátuk boldog volt, amíg Schmidt István dr.-t az anyagi bajok nem kezdték üldözni. S baján úgy segített, hogy a reá bízott hivatalos pénzekhez nyult. Könyvelmésége azután vesztét okozta. Dr. Ringhoffer Lajos kir. ügyész és Dr. Eperjessy Béla h. vizsgálóbíró még mindig Zentán időznek és folytatják a vizsgálatot a mely egy hélig fog elartani. Alvizsgálják az összes bünyűgyi iratokat, a melyek a szerencsétlenül járt aljásbíró kezén megfordultak, addig a hiányzó összeget megállapítani nem bírják. Azt azonban már körülbelül tudják, hogy az összeg nem haladja meg 800 frtot. Mint értesülünk Dr. Schmiadt albiró barátai a hiányzó összeget mihelyt az megállapítva lesz, azonnal lefogják tenni, hogy a vádlottat szabadlábra helyezték.

— **Életmentő fiu.** Apitín lakói már hozzá vannak szokva, hogy minden nyár folyamán követeljen Neptun véradózatokat. Egy ilyen áldozatnak már birtokában volt, de egy elszánt fiu megint kiragadta a halál vaskezeiből. Bott Gyula lakatos mester 2 éves fia játszott a Duna mentén. Hosszú náddal verdeste a vizet. Egyszere csak elvesztette egyensúlyát és beleesett a vízbe. Senki sem volt közelben, csak Trülsam Antal 14 éves fiú, aki ezt észrevette. Nem is habozott sokáig, hanem ruhástól beleugrott a vízbe és nagy elszántsággal kihozta a már teljesen alámerült és élettelen fiucska. Mikor kint volt, fejére állította a félholtat, hogy a víz kifolyjon a szájából mire a kicsi újból eszmélelhez tért.

— **Egy lovagias ügy.** Egy közeli községben a jegyző és a zsidótanító kártyázás közben összevesztettek és miután a jegyző a tanítót megsértette ez utóbbinak elégtételt kellett kérni. Miután kard még sohasem volt a kezében meghagyta segédeknek, hogy azon esetben ha a kard választatná akkor 14 nap halasztást adjanak neki, hogy ez idő alatt megtanulhasson avval bánni, ha pedig pisztolyt, ugy csekély távolságot határozzanak meg, mert ő rövidlátó. Ilyen körülmények között a kardot választották és pedig 24 óra alatt el kellett intézni az ügyet. A napokban verekedtek meg és hevesen támadták egymást, különösen a tanító hadonászott össze vissza, amit a jegyző nem tűrt meg és viaskodás közben felkiáltott: „én nem verekszem tovább, mert répát vág belőlem.“ Vonja vissza a sértő kifejezést, kiállt a tanító és a termén keresztül kasul kergette a jegyzőt úgy, hogy alig bírták a jelenlevők lefegyverezni.

— **Kérünk egy kis türelmet.** A „Szabadkai Hírlap“ éveig tartó csendes melanchóliájából felébredve a multkor rettenetes leleplezéseket ígért a közönségnek a gyümölcsfakertész féle ügyben. A közönség megelejtte ezt az ígéretet és mióta a nevezett lapírtás fennáll még olyan lapeladási szüretje nem is volt. Az ígéretet egyelőre azonban még valószínűleg nem válhatta be, mert a kíváncsivá tett közönség hiába várta a borzasztó horderejű világes-

mények hozását. Hogy mért nem lehetett tehát eddig elmondani, hogy mi történt azzal a gyümölcsfakertésszel azt egyáltalán nem tudjuk megérteni. Bizonyára valami iszonyú dolog, másképen e nevezett lap nem csinált volna a leleplezéshez 21 oldalnyi előszót. Általános meglepetésre szolgált tehát, hogy ahelyett, hogy a gyümölcsfakertész rémtragédiájának a folytatását olvastuk volna — ismételtten rettenetesen terjengősen van elmondva annak a lovagias ügynek a története amely abból eredt, hogy Mamusch Lázár lovagias elégtételt kért a nevezett lapról — de a lap mindennemű elégtételt megtagadott, elnevezvén az elégtételkérést, a sajtó terrorizálásának. Valószínű tehát hogy ma végre is elolvashatjuk a gyümölcsfa kertész ügyének a folytatását. Mert azt ami eddig megjelent öt év előtt már elolvastuk.

— **Az orvoskinevezésekhez.** Lapunk szerkesztőségének a hét folyamán több rendbeli cikkek lettek beküldve abból az alkalomból kifolyólag, hogy főispánunk idegen származású orvosokat nevez ki a közkórházba elpanaszolva, hogy saját benszülött fiaink ezáltal mellözve vannak s hogy az orvosoknak különben is nagy száma ezáltal is csak fokozódik, ami az orvosi prakszisnak nagy ártalmára van. Ismerve főispánunk pártatlanságát azt kell feltételeznünk, hogy ezen kinevezéseknek indokuk, amely bizonyára nem vezethető vissza olyan okokra, aminőket a beküldött cikkek tartalmaznak. Minthogy még nem lehetett alkalmunk a héten, hogy e tárgyban a főispán urnál felvilágosítást kérjünk, fenntartjuk a kérdésekre adandó választ akkorra amikor főispánunkhoz ez irányban közvetlenül kérdést intézhetünk. Mindenesetre kívánatosnak tartjuk, hogy első sorban is saját fiainknak adassék az elsőség kivéve azt az esetet, ha kitűnnék, hogy a közegészségügyi szolgálat feltétlenül megkívánná, hogy a szakképzettség tekintetéből elodázhatatlanul idegeneket kell alkalmazni, akiket saját benszülötteinkkel pótolni nem lehet. Azt hisszük, hogy teljesen megnyugtató választ adhatunk majd az érdeklődőknek. De az egyik cikkkirónak aki „egy keresztény“ aláírással azt panaszolja, hogy Szabadkán a zsidókat mellőzik és csak ott veszik igénybe őket ahol hozzájárulásukra számítanak, ahol áldozatokat kívánnak tőlük, — de ezért semmiféle bizottságba be nem veszik őket — hogy mindenütt mellőzik őket, de a pénzüket elveszik jótékonyagnál és közügyeknél — azt válaszolhatjuk, hogy bizony ez nem valami kedves dolog és nem szolgál dicsőségükre azoknak akik azt teszik. A szabadkai zsidóság hazafiságával és kitoghyatlan aldozatkészségével, amelylyel hozzájárul mindenhez ami a város ügyét, javát és előrehaladását előmozdítja, rég jogot formálhatott arra, hogy az elismerést tőle meg ne tagadják. Nem hivalkodás tehát a szabadkai zsidóság részéről az, hogy minden tekintetben kifogástalanul pártolja a város közügyeit — nem lehet tehát e téren különbséget tenni a zsidóság és más vallásfelekezet között. A hitfelekezeti választásokat nemcsak a törvény, de a társadalom is hivatva van mindinkább lerontani. Akik egyformán működnek közre az általános közérdekért különbség nélkül egyformán formálhatnak jogot az elismerésre. Ez csak akkor szünnék meg, ha erre egy hitfelekezet okot szolgáltatna. A szabadkai zsidóság pedig soha szolgáltatott okot.

— **20 krért egy tanyai gazdaság.** A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége ez

idén rendez első mezőgazdasági kiállítást Szegeden. E kiállítással kapcsolatban egy tárgysorsjáték is rendeztetik, melynek húzása a kiállítás utolsó napján — szeptember 10-én — tartatik meg. Az első főnyeremény 50.000 korona érték, melyet a sorsjáték rendezésére szövetkezett intézetek készek készpénzben, vagy egy szegedi mintaszerűen be rendezett tanya gazdasággal is megváltani. A többi nyereményt főleg kiállított gazdasági gépek és eszközök képezik, melyek szintén beválthatók készpénzre. Köteltségünknek tartjuk olvasóink szives figyelmét e sorsjátékra felhívni, tekintettel arra a hazafias és közhasznú célra, a melyet az előmozdítani igyekeznek, annál is inkább, mert egy sorjegyet a legszegényeb ember is megvehet, lévén ára csak 20 kr. Mini értesülünk e sorsjáték iránt szokatlan élénk az érdeklődés s a sorsjegyek nagy kelendőségnek örvendenek.

— Az új félhivatalos lap. Említettük már, hogy októberben a „Nemzet“ és a „Magyar Ujság“ című eddigi félhivatalos lapok megszűnnek, miért is e hó elsején az Athenaeum részvénytársaság a két lap összes munkatársainak felmondott. A megszűnő két lap helyett az Athenaeum „Magyar Nemzet“ címen új esti újságot fog kiadni, melynek szerkesztője Beksics Gusztáv orsz. képviselő segédszerkesztője pedig Adorján Sándor, a „Nemzet“ felelős szerkesztője lesz. A „Magyar Nemzet“ a kormány félhivatalos lapja lesz.

Gyermekgyilkos anyák.

Saját tudósítónktól.

Két rendbeli gyermekgyilkosságról értesít bennünket ó-kanizsai tudósítónk; mindkét gyermek a szerelem titkos gyümölcse volt, a napokban történt mindkét gyilkosság.

A gyermekgyilkos anyák a szabadkai kirtörvényszék fogházában várják bünsö tettüknek következményeit.

Az első eset a következő:

Zsoldos Erzsébet ó-kanizsai leánynak már régebben viszonya volt egy legénnyel. A szerelmi viszonynak nem sokára jelei mutatkoztak s mikor a leány szülei, akik különben jó módúak, az okot kérdezték, a leány különféle kibúvó feleletekkel terelte el magáról a figyelmüket. A napokban künn volt szülei földjén kapálni, amikor estefelé hazatért fájdalmat érzett és a tanyához közeli árokba vonult ahol egy fiúgyermeknek adott életet.

A szerencsétlen leány nem tudta mitévő legyen, végre röviden elhatározta, hogy megöli a gyermeket. Mint két kezével megragadta nyakát, és megfojtotta, a kapával pedig gödört ásott és elföldelte az ujszülöttet. A tanyán azonban észrevették, hogy a leány külállapotán változás állott be és minthogy nagyon beteg is lett mindjárt gyanították, hogy itt valami bünténynek kell fennforognia.

Az eset a csendőrség füléhez jutott ahol megindították a nyomozást, elfogták a leányt aki kihallgatása alkalmával bevallotta bünsö tetteit, azt hozván fel okul, hogy azért gyilkolta meg a gyermeket mert szegényét akarta elpalástolni.

Alig mulott el néhány nap már egy másik gyermek-gyilkosság történt Ó-Kanizsán. Ez az eset azonban annyiból komplikált mert nem deríthető ki, hogy büntény-e vagy véletlen szerencsétlenség forog-e fenn?

Muci Róza cseléd leány ugyancsak szerelmi

viszonyban volt egy legénnyel. A viszonynak itt is mutatkoztak már jelei s a leány nem is titkolta. E hó 3-ikán délelőtt meg a piarcon volt, délután a házban egy félreeső helyen gyermeke született. A gyermek a bűztől megfullad amit az anya észrevett és bejelentette gazdasszonyának aki jelentést tett az esetről és megindult a vizsgálata.

A bonczoló orvos véleménye szerint a gyermek nem véletlen szerencsétlenségnek az áldozata amiért is a bünsö anyát letartóztatták.

Új kaszárnya Szabadkán.

(Saját tudósítónktól.)

Nemrég megirtuk, hogy Szabadka város alkudozásokat folytat a hadügy miniszteriummal egy új laktanya felépítése tárgyában. Ezek az alkudozások most már komolylyá váltak és tegnapelőtt a honvédelmi miniszteriumnak egy kiküldött mérnöke volt nálunk és a városi és katonai hatóság közbenjöttével helyet jelöltek ki az új laktanyához.

Tervebe van véve, hogy az egész 86-ik gyalogezredet helyeznék át Szabadkára s ezen ezrednek szándékoznak új laktanyát építeni.

A bizottságban volt Mamusich polgármester, Gyogyevits h. polgármester, Váli mérnök, Jakobsics tanácsnok, a katonaság részéről Grozdanics alezredes.

A bizottság első sorban a szegedi szőlők végén elterülő szántóföldek [egy részét] találta legalkalmasabbnak a laktanya céljaira. Ugy tervezik, hogy az ut baloldalán mintegy 15 holdnyi területen építik fel a laktanyát a jobb oldalon pedig a katonai kórházat és a szükséges melléképületeket helyeznék el. Ezen megállapodást és az erre vonatkozó terveket felterjesztik véleményezés végett a hadügy-miniszternek és a jóváhagyás leérkezése után megkezdik az alkudozásokat a telektulajdonosokkal. Már arra is gondoltak, hogy azon esetben ha a telektulajdonosokkal a telkek eladási árára nézve nem egyeznének meg a várossal úgy az új laktanyát a város tulajdonát képező palicsi ugarokban építik fel az erre vonatkozó terveirásokat is felküldik a hadügyminiszteriumnak. A mi az építést illeti, ugyanazon módon amint a honvéd laktanyával van, a saját költségén fogja a város felépíttetni és haszonbérbe adja a katonai kincstárnak.

Mindenesetre nagyon helyes lenne, ha házi-ezredünknek állandóan Szabadkán lenne az állomása de gazdasági és kereskedelmi szempontból is nagy előnyt nyújtana.

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Boldogult kis leánymom elhunyna alkalmából nem mulaszthatom el Dr. Váli Dezső, Dr. Dömötör Miksa, Dr. Szilasi Fülöp, és Dr. Klein József orvos uraknak köszönetemet nyilvánítani azért mert az operációnál a legnagyobb buzgalommal és szorgalommal jártak el. Hogy az operáció nem sikerült, egyedül a kis leány gyenge testi szervezetének tulajdonítandó.

Szabadkán, 1899. július 8-ikán.

Biermann Jakob.

A szabadkai zsidók.

A szabadkai zsidók hazafiasságukról ösméretetek, valamint jószívűségükről is, tanúsítja ezt az izr. nőegylet által felállított népkönyha, ahol a téli idők folytán naponta 50—60-an részesülnek élelmezésben vallás különbség nélkül.

És mit kell tapasztalniok a szabadkai zsidóknak? Mellőzeteink mindenütt. Szolgájanak állításom bizonyítására a következők: I. A kaponyai emlék felállítására egy bizottság hivatott egybe, ezen bizottságba egy zsidó sem vétetett fel, dacára annak, hogy Kaponyánál a harcban sok zsidó polgártársunk részt vett, de az emlék szoborra a pénz tőlük elfogadták, mert [a] pénznek nincs zsidó szaga.

II. A közelműtben rendezett népünnepélynél a zsidók teljesen mellőzettek.

III. A városházán csak egy mustrául van egyes zsidó alkalmazva.

IV. Nagyobb ünnepélyeknél a zsidó mellőzettek, de azért a hizott pulykát a zsidó elfogadják.

Ezen egyesek által tanúsított és terjesztett antisemitizmus e napokban lett megkoronázva a midőn Dr. Löw helyett egy vidéki lett kinevezve a kórházba segédorvosul. Nem szolgált Dr. Löwnek előnyére, hogy más mint helyettes kifogástalanul működött — nem lett figyelembe véve szakképzettsége, nem lett figyelembe véve, hogy néhai édes anyja Szabadka városának 50 éven keresztül adófizető becsületes polgára volt, mellőzötlet, mert zsidó.

Ez 1899. év első felének rövid kivonata, a zsidókkal szemben elkövetett eljárásnak.

Okuljatok zsidók!

Egy keresztény.

*) E rovat alattikért nem felelős a Szerk.

Bámulatos szépséget

lehet elérni a Dr. Sptzer-féle Mária kenőccsel, amely már egy tégely használatánál elhalványítja a szepől- és májfoltokat, állandó használatá pedig teljesen eltávolítja. A „Diana-Pouder“ és „Mária-szappan“-nal használva pedig megóvjá az arcz bársonyos külsejét a késő öregségig.

Kapható:

GOVORKOVICH JÁNOS Mária-gyógyszertárában Eszék, felsőváros

eredeti csomagokban. Raktár Wagner és Boholy feherneműkereskedésében Szabadkán, Török József gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb gyógyszerertárban. Egy tégely 35 kr. Postán legkevesebb 3 tégelylyel küldök uánvétellel. Bővebb felvilágosítással ingyen és bérmentve.

Hirdetés.

A helybeli izr. szent egyletnek választást vezető bizottsága közhírré teszi, hogy az egylet választmánya 1899. évi április hó 17. tartott ülésén az előjárásnak és 21 bizottmányi tagnak 3 évre leendő megválasztására az alapszabályok 8. és 10. §-ának szigorú betartása mellett az új választást elrendelte.

A kiküldött választást vezető bizottság az említett szakaszok alapján a jelenleg szavazati joggal bíró tagok névjegyzékét összeállította és annak egy példányát a templom előcsarnokában, egy példányát a szent egylet helyiségében és egy példányát az izr. hitk. irodában megtekintés végett közszemlére kifüggesztette s másodízben felhívja mindazon egyleti tagokat, kik az említett helyiségekben kifüggesztett szavazók névjegyzékébe felvéve nem lettek, mert évi illetményeikkel hátralékban vannak, hogy hátralékaikat **augusztus hó 2-ának déli 12 óráig** bezárólag az egylet pénztárába annál bizonyosabban fizessék be, mert ellen esetben az alapszabályok értelmében a megejtendő választásnál szavazati joguk nem lesz.

Bővebb felvilágosítással szolgál az egylet jegyzője a hitk. irodában.

Kelt Szabadkán, 1899. évi július hó 1.

Kunetz Mór,
vál. vezető biz. elnök.

Sándorban

egy ház, jó forgalmu fűszer üzlet és mészárszékkal, jégverem és nagy istállóval szabad kézből azonnal eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Villatelek

Kis-Palics mellett, az Aradszky-féle villa sarkán, 2200 □-öl területű, szőlő és gyümölcsfákkal beültetve, lakházzal együtt eladó.

Bővebb értesítést ad dr. Zákó István ügyvéd Zomborban.

HAVAS FERENCZ

KÉZMŰ- ÉS DIVATKERESKEDÉSE
SZABADKÁN
AZ ARANY PILLÉHEZ.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy egy nagyobb maradék

selyem raktárt

vásároltam meg, és hallatlan olcsó árban ugymint 60 krért és feljebb elárusítom.

Kiváló tisztelettel

Havas Ferencz.

PREMIER kerékpárak **ELSŐRENDŰ JEGY**

24 év óta

Egyedüli képviselője **Stern Adolf** Szabadka, Fötér, Vermes-féle ház, hol javítások saját műhelyében pontosan eszközöltetnek.

Szegedi Mezőgazdasági Kiállítási Sorsjegyek.

FŐNYEREMÉNY 50,000 KORONA ÉRTÉK

és több, kisebb-nagyobb nyeremény.

összesen 1006 nyeremény **100,000 kor.** értékben.

EGY SORSJEGY ÁRA 20 KRAJJCZÁR.

Az összes nyereményeket kívánatra 20% levonással azonnal készpénzben beválllja

Budapesteni: a „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, V., Dorottya-utca 8.,
vagy **Szegeden:** a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank.

Ezen pénzüintézetek a nyerő kivánságára készek az **50,000 korona értékű főnyereményt** egy hasonló értékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is becserélni.

Huzás Szegeden, a kiállítás utolsó napján, 1899. szeptember 10-én

este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltó-üzletekben, az összes dohánytőzsdékben és egyéb elárusító helyeken.

Viszontelárusítók forduljanak a kiállítást rendező

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez,

Budapest, IX. Üllői-ut 25., Köztelek.